

i Tilfælde af Uvejr vil staa lige ind mod Havnemundingen; men det kan jo ske, og i visse Retninger vil det kunne vanskeliggøre Sejlskibenes paa Havnen noget. Man har endvidere sagt mig, at den Maade, hvorpaa man har tænkt sig at indrette Havnen, nemlig at begynde Molen med aabne Tømmerbygninger og først længere ude gøre den fast ved en Stændæmning, er meget heldig. Man vil derved beskytte Havnen mod Tilshanding, idet man gør Regning paa, at den Sanddrift, der finder Sted langs Kysten, vil kunne foregaa uhindret gennem Tømmerbygningen og lade Havnen nogenlunde i Fred, og at der ved de faste Dæmninger, der findes uden for Tømmerbygningerne, vil gaa en saa stærk Strøm, at der aldrig vil kunne være Tale om, at der der danner sig saadanne Sandbarrer, der ellers frembyde de største Hindringer og Vanskeligheder for en Havn paa et Sted, hvor der overhovedet findes Sanddrift. Man har derfor ment, at denne Havn under omtrent alle Vejrforhold vil være tilgængelig, og at den Tilshanding, der vil kunne finde Sted, vil være jævn, lidt efter lidt, en Tilshanding, som vi kende paa flere Steder, særlig Syd paa, Afsetningen af „Slit“, idet Sandet bundsfældes, naar det kommer ind bag Dæmningen hvor Bølgerne beroliges. En saadan Tilshanding sker lidt efter lidt, vil ikke kunne lukke Havnen pludselig; ved en jævn Kentligholdelse vil den kunne holdes sejlbær og dyb. Jeg har altsaa faaet det bestemte Indtryk, at Stedet er godt valgt, og at det er muligt der at lave en Havn, der ikke blot er farbar for Fjerskibe, men ogsaa i givet Tilfælde for de større Skibe, der maatte søge derind. Den tredje Side af Sagen er den finansielle, og jeg tør vel nok sige, at det er den, der hidtil har holdt Lovgivningsmagten stærkest tilbage fra Anlægget. Projekterne for en saadan Havn gaar jo fra 10 Millioner op til 30 Millioner Kroner, om det end var for en Havn i større og mere udformet Skikkelse end denne, idet der da var Tale om Anlæg af en ligefrem Trafikhavn, hvad denne ikke kan siges at være. Men denne Havn har det urivisomme Fortrin, at den ikke i og for sig kræver noget stort pekuniært Offer af Statskassen. Der er kun forlangt en saakaldet Rentegaranti: at det engelske Selskab, som kan antages at være villigt til at søge om Koncession paa at bygge denne Havn, har forlangt, at naar det bygger den færdig i Løbet af 5 Aar, vedligeholder og renholder Havnen, og der derefter ikke maatte være saa stort et Overskud af de Havneudgifter, som skulle betales derinde, at det kan blive Udbytte af henholdsvis 145,000 Kr.,

hvis Havnemundingen føres ud til en Dybde af 24 Fod, eller af 182,000 Kr., hvis den føres ud til 26 Fods Dybde, saa skal Selskabet have det manglende erstattet af Statskassen. Det vil med andre Ord sige, at Maksimum af den Garanti, som Statskassen ved Gennemførelsen af en saadan Lov vil komme til at paatage sig, bliver 182,000 Kr. aarlig, naar vi gaa ud fra, at Havnemundingen føres ud til 26 Fods Dybde, hvad Teknikerne finde mest rimeligt og forsvareligt, da der derved ogsaa sørges lidt for Fremtiden. Naar vi nu se hen til, hvad der ellers af Statskassen ofres til det ene og andet Formaal, saa kan det ikke siges i og for sig at være nogen særdeles stor Udgift. Jeg skal minde om den for et Par Dage siden stedsfundne Forhandling om Finansloven, hvor vi vedtog et Beløb af 2,300,000 Kr. til en Dampskibsart over Esbjerg, som kalkuleredes at medføre et aarligt Statstilskud af omkring $\frac{1}{2}$ Mill. Kroner, og som maatte kunne medføre yderligere Anstæffelser end det, der nu denne Gang bliver anskaffet. Naar vi se hen til den store Bevilling, som da blev givet og som fandt saa stor Anklang her i Tinget, saa skulde man synes, at denne bestedne Fordring paa et Beløb af højst 182,000 Kr. aarlig ikke kunde afstrække dette Ting fra at gaa med til en Plan som denne, til et Foretagende, der i saa høj Grad har almindelig Sympati her i Salen. Endvidere maa der gøres opmærksom paa, at det pekuniære Offer er betinget af, at Havnen virkelig bygges i Løbet af 5 Aar, og at den saa bliver staaende og bliver vedligeholdt paa en efter Ministerens Støn passende og forsvarelig Maade. Hvis Naturmagterne da maatte umuliggøre Vedligeholdelse af Havnen eller tager hele Havnen bort, eller hvis de forhindre dens Fuldførelse, kan jeg ikke se, at Statskassen overhovedet kan komme i noget Ansvar ved dette Foretagende, idet det saa bliver den private Risiko, det gaar ud over. Naar saa er, synes jeg, og efter hvad jeg har erfaret mange med mig, at det ikke vilde være ganske forsvareligt, om vi lode denne Lejlighed gaa forbi til at komme til om ikke en endelig Løsning af, saa dog en Begyndelse paa Havnebyggeriet paa Sjællands Vestkyst. Thi det er sagt mig, at en særligt i pekuniær Henseende bedre Plan hidtil aldrig har foresligget i dette Ting, og efter hvad der er mig bekendt, stemmer det med de faktiskste Forhold. Jeg kan heller ikke tænke mig, at et bedre Forslag vil kunne blive fremlagt, at der vil kunne fremkomme et Forslag, ved hvilket der fordres et ringere pekuniært Offer fra Statskassens Side, og hvor Kapitalen vil være villig til at under-